

Gdańsk, dnia 8 stycznia 2010 r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół Terenowy w Gdańsku

**Szanowny Pan
Dr Janusz Kochanowski
Rzecznik Praw Obywatelskich**

**NOTATKA
z wizyty w noclegowni prowadzonej przez
Koło Gdańskie Towarzystwa Pomocy
im Św. Brata Alberta**

Przedstawiciel Biura Rzecznika Praw Obywatelskich - Pełnomocnik terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 7 stycznia 2010 r. przeprowadził badanie realizacji w Gdańsku zadań związanych z udzielaniem pomocy osobom bezdomnym w okresie trudnych warunków atmosferycznych. W szczególności, Pełnomocnik terenowy RPO ponownie wizytował noclegownię dla mężczyzn prowadzoną przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Koło Gdańskie przy ul. Żaglowej 1 w celu weryfikacji zapewnień dotyczących dobrego przygotowania do zimy. Wizytującemu informacji udzielali: Kierownik noclegowni Pan Tomasz Maruszak oraz Pani Hanna Uzdowska – pracownik socjalny Towarzystwa (oraz „rzecznik osoby bezdomnej”).

Noclegownia zajmuje budynek stanowiący własność gminy Gdańsk użyczony Towarzystwu na podstawie umowy zawieranej każdorazowo na okres jednego roku. W budynku jest w zasadzie 75 miejsc noclegowych, ale w czasie panujących w ostatnich dniach trudnych warunków atmosferycznych, przyjmowanych jest około 80 osób. Praktycznie więc wszystkie miejsca są zajęte ale też nikt z potrzebujących nie jest pozostawiony bez pomocy; stosowane są tzw. „dostawki”, w tym specjalne miejsca dla osób nietrzeźwych, albo w ostateczności osoby bezdomne kierowane są do innych placówek, po uzgodnieniu, że zostaną tam przyjęte. W celu ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych w okresie zimowym podniesiony został przy przyjmowaniu do noclegowni próg tolerancji na ilość spożytego alkoholu przez zgłaszających się do noclegowni, do 1 promila.

Procedura przyjmowania osoby potrzebującej do noclegowni jest maksymalnie odformalizowana. Wizytacja potwierdziła, że szczególnie w okresie trudnych warunków atmosferycznych każda osoba prosząca o schronienie, otrzymuje pomoc Towarzystwa. Pomimo dużej ilości osób korzystających obecnie z noclegowni, a więc również utrudnionych warunków pracy personelu, każdy mieszkaniec noclegowni konsekwentnie zostaje objęty opieką socjalną umożliwiającą skorzystanie przez niego z pełnych programów wychodzenia z bezdomności, które w województwie pomorskim są bardzo rozbudowane.

W toku wizytacji potwierdzono, że budynek, w którym przebywają podopieczni jest w jest bardzo dobrze ogrzany i czysty; higiena pomieszczeń jest utrzymywana na należywym poziomie.

Pomimo dużej ilości osób, nie jest widoczne przeludnienie, a pensjonariusze są czysto odziani, mają świeżą pościel, dobrze funkcjonuje pralnia.

Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, czy zaniedbań w funkcjonowaniu placówki. Pracownicy są bardzo zaangażowani w swoją pracę. Z całą pewnością można stwierdzić, że wcześniejsze zapewnienia o dobrym przygotowaniu do zimy są w pełni realizowane ze szczególną starannością.

Na podstawie rozmowy z Naczelnikiem Wydziału Straży Miejskiej Gdańsk – Centrum, Panem Grzegorzem Pawlakiem, można stwierdzić, że formacja ta podejmuje należyte działania na rzecz ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych, w okresie trudnych warunków atmosferycznych. W szczególności funkcjonariusze Straży Miejskiej odwożą osoby bezdomne, których zdrowie i życie jest zagrożone do odpowiednich placówek służby zdrowia lub pomocy społecznej. W przypadku, kiedy osoby bezdomne odmawiają przyjęcia pomocy Straży Miejskiej, rejon przebywania tych osób jest nieustannie patrolowany, tak aby strażnicy mogli udzielić pomocy niezwłocznie, kiedy stanie się to konieczne.

W Gdańsku od dnia 1 stycznia 2008 r. funkcjonuje placówka o nazwie Pogotowie Socjalne, która zastąpiła dotychczasową izbę wytrzeźwień. Kierownik Pogotowia Socjalnego, Pana Sławomir Kundel poinformował, że średnio rocznie placówka notuje około 8000 przyjęć w celu wytrzeźwienia, z czego 2500 przyjęć, dotyczy osób bezdomnych. Liczba przyjęć jest większa od liczby osób przyjętych, ze względu na fakt, iż te często same osoby przyjmowane są wielokrotnie w ciągu roku.

Ze wszystkich źródeł informacji, w szczególności z przeprowadzonych rozmów z wyżej wymienionym osobami, wynika, że problem nadużywania alkoholu przez osoby bezdomne jest powszechny, a osoba bezdomna, która nie nadużywa alkoholu jest rzadkim wyjątkiem w tej grupie.

Krzysztof Szerkus
Pełnomocnik terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich